

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Sayı : 84832410-610-[2012-7/14325] 25

07.01.2013 1095

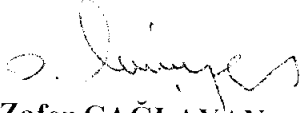
Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 24/12/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-99590 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazıları ekinde yer alan Mersin Milletvekili Sayın Ali ÖZ tarafından verilen 7/14325 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevaplar ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Zafer ÇAĞLAYAN
Bakan

EK :

1- Cevap yazısı (3 sayfa)

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Mersin Milletvekili Sayın Ali ÖZ tarafından verilen 7/14325 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin sorular ve cevaplar.

Sorular :

2011-2012 yılları karşılaştırması yapıldığında cari açıkta düşüş olduğu görülmektedir.

Bu bağlamda:

- 1) Cari açığındaki azalmanın sebepleri nelerdir?
- 2) 2011 yılı ile kıyaslandığında, tüketim kaleminde azalma var mıdır?
- 3) Tüketim kaleminde azalma ile beraber, ithalat rakamlarının 2011 ile karşılaştırılmasının sonuçları nasıldır?
- 4) 2011 yılı ile kıyaslandığında Türkiye, yatırım yapılacak güvenilir bir ülke konumu kazanmış mıdır?
- 5) Türkiye'ye yabancıların yatırım yaptığı sektörlerin sıralaması yapılırsa, ilk beş sıra nasıldır ve istihdama katkısı ne olmuştur?
- 6) 2013 yılı cari açık beklentiniz nasıldır ve cari açığı oluşturan hangi kalemi esas alacaksınız?

Cevaplar:

2012 yılı Ekim ayında Cari İşlemler Dengesi; son 36 ayın en düşük ikinci değerini almış ve 1.96 milyar dolar olmuştur. Bu rakam, 2011 yılının aynı ayında gerçekleşen 4,5 milyar dolarlık açığa göre %56,5'lik bir azalış anlamına gelmektedir. 2012 Ocak-Ekim döneminde ise cari açık bir önceki yılın aynı dönemi ile kıyaslandığında, %36,7 oranında azalarak 41,1 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Anılan dönemde cari açığındaki azalmanın nedeni ihracatın artması, ithalatın ise azalmasıdır. Bu kapsamda, dış ticaret açığı geçen yılın aynı dönemine göre %27,2 azalarak 55,4 milyar dolar olmuştur. Bu dönemdeki cari açığındaki azalmada; ekonomik büyümedeki, iç ve dış talepteki, döviz kurundaki ve petrol ile emtia fiyatlarındaki değişim önemli rol oynamıştır.

Birleşmiş Milletler İstatistik Bürosu tarafından uluslararası dış ticareti özetlemek için hazırlanan Geniş Ekonomik Kategoriler Sınıflamasına (BEC) göre ürünler yatırım malları, ara malları ve tüketim malları gibi kullanım amaçlarına göre gruplandırılmaktadır. 2011 yılı Ocak-Kasım döneminde toplam ithalatımızın %72,1'i ara malları ithalatından oluşurken yatırım malları ve tüketim malları ise sırasıyla toplam ithalatın %15,3 ve %12,3'üne tekabül etmektedir. 2012 yılının aynı döneminde ise ara malları ithalatı toplam ithalatın %74,2'sine karşılık gelirken, yatırım ve tüketim malları toplam ithalatın sırasıyla %14,1 ve %11,2'ini oluşturmuştur. 2011 yılı Ocak-Kasım döneminde 27,2 milyar dolar seviyesinde olan tüketim malları ithalatı 2012 yılının aynı döneminde 24,3 milyar dolar düzeyine gerilemiştir.

2011 yılı Ocak-Kasım döneminde toplam ithalat 220,2 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. 2012 yılının Ocak-Kasım döneminde ise toplam ithalat geçen yılın aynı dönemine göre %1,6 oranında azalarak 216,8 milyar dolar seviyesine gerilemiştir. 2011 ve 2012 Ocak-Kasım döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre ara malları ithalatı %1,3 oranında artarak 160,9 milyar dolara yükselmiştir. Yatırım malları ithalatı ise 2012 yılı Ocak-

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Kasım döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre %8.9 oranında azalarak 30.6 milyar dolar seviyesine gerilemiştir.

9 Ekim 2012 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan Orta Vadeli Program çerçevesinde 2013 yılında cari açığın 60.7 milyar dolar olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. Diğer taraftan, 2013 yılında ihracat ve ithalatın sırasıyla 158 milyar dolar ve 253 milyar dolar seviyelerinde gerçekleşeceği öngörülmektedir. Ayrıca, 2013 yılında ekonominin %4 oranında büyümesi ve Gayri Safi Yurtiçi Hasılanın 858 milyar dolar seviyesine yükselmesi beklenmektedir.

Türkiye son yıllarda gerçekleşen uluslararası doğrudan yatırım girişi rakamları ile yatırım yapılacak güvenilir bir ülke olduğunu göstermiştir. Yurtiçine doğrudan yatırımlar, 19 yıllık 1984-2002 döneminde 14.6 milyar dolar iken, 2003'ten 2012 Ekim ayına kadar 120.4 milyar dolara ulaşmıştır. Ekim ayı girişleriyle birlikte, 2012 yılının ilk on aylık döneminde, Türkiye'ye gelen uluslararası doğrudan yatırım tutarı 10.6 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tüm ülkelerin kıyaslamalı olarak uluslararası doğrudan yatırım performanslarını gösteren, OECD'nin veri, analiz ve tahminlerini içeren 2012 yılının ikinci çeyrek verileri 31 Ekim 2012 tarihinde OECD tarafından açıklanmıştır. Söz konusu yayın, bu kapsamda en güncel verileri içermektedir. Söz konusu verilere göre 2011 yılının ilk yarısına göre 2012 yılının ilk yarısında dünya genelinde %14, OECD ülkelerinde %7, G-20 ülkelerinde de %16 ve AB ülkelerinde %5 oranında düşüş yaşanmıştır. Türkiye'de ise 2012 yılının ilk altı aylık döneminde uluslararası doğrudan yatırımlar %19 oranında artmıştır (Tablo 1).

Tablo 1: Dünyada ve Türkiye'de Uluslararası Doğrudan Yatırımlar (İlk Yarı Karşılaştırması)

Uluslararası Doğrudan Yatırımlar (milyon dolar)	2011 İlk Yarı	2012 İlk Yarı	Değişim Oranı (%)
Dünya	744.283	638.511	-14,2
G-20 Ülkeleri	459.999	388.190	-15,6
OECD	349.091	323.611	-7,3
AB Ülkeleri	181.901	172.686	-5,1
Türkiye	6.932	8.261	19,2

Diğer taraftan, 7 Aralık 2011 tarihinde açıklanana A.T. Kearney Danışmanlık Şirketi tarafından yayımlanan Uluslararası Doğrudan Yatırımlar Güven Endeksine göre Türkiye, 2010 yılında yayımlanan 2011 yılı Endeksinde 23. sırada yer alırken; 2012 Endeksinde 10 basamak ilerleme kaydederek 13. sıraya yükselmiştir. Türkiye'nin Endeks sıralamasında 10 sıra birden ilerlemesi, yeni finansal kriz beklentilerinin hakim olduğu bir ortamda yatırımcıların Türkiye ekonomisine olumlu bakmaya devam ettiklerinin ve Türkiye'nin yatırımcılar açısından cazibesinin arttığının önemli bir göstergesidir.

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Ayrıca, rekabet gücü kavramını bir ülkede verimlilik seviyesini belirleyen çeşitli üretim faktörleri, politikalar ve kuruluşlar bütünü olarak tanımlayan Dünya Ekonomik Forumunun 2012 yılında yayımlanan Küresel Rekabet Gücü Raporuna göre, Türkiye sahip olduğu 4.45 puan ile 2011 yılı Raporuna göre 16 basamak ilerleyerek 144 ülke arasında 43. sırada yer almaktadır. Raporda Türkiye'nin gelişmiş bir altyapıya ve yüksek derecede yerel rekabetin olduğu büyük bir pazara sahip olduğu vurgulanmıştır.